

Miljö- och
energidepartementet

Naturhistoriska riksmuseets yttrande över remissen Underlag för genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter (M2015/2406/R)

Naturhistoriska riksmuseet tillstyrker förslagen i underlaget.

Den organisatoriska struktur för olika ansvarsområden som föreslås är rimlig. Naturhistoriska riksmuseet (NRM) bedömer dock att museet kommer beröras i högre grad än vad som framgår, t.ex. gällande artikel 14.1, Övervakningssystem och artikel 25, System för informationsstöd. Naturhistoriska riksmuseet bör därför övervägas ingå i den arbetsgrupp som nämns för det framtida arbetet (avsnitt 9.).

Övervakningssystem och tidig varning

NRM instämmer i vikten av att utveckla effektiva system för övervakning, tidig varning och informationssystem. Museet har viktig kompetens inom flera områden av hög relevans för detta och är således intresserat av att bidra till det fortsatta arbetet som nämns under 9. NRM har länge varit i framkanten av utveckling av biodiversitetsinformatik, där olika informationskällor kopplas samman i databaser och olika verktyg för analys. Museet sköter t.ex. den svenska noden av GBIF www.gbif.se (Global Biodiversity Information Facility), samarbetar kring utvecklingen av samlingsdatabaser som tillgängliggörs via Internet <https://www.dina-web.net/naturarv/> och ingår som partner i svenska LifeWatch <http://www.svenskalifewatch.se/sv/> (i vilket bl.a. Artportalen ingår). En gemensam ansökan med flera partners har lämnats till VR för att ytterligare utöka infrastrukturen i projektet SeIBER (Swedish e-Infrastructure for Biodiversity and Ecosystems Research), samt för att utveckla ett nordiskt LifeWatch. Dessa typer av sammanlänkad information över artförekomster i olika miljöer kommer vara av avgörande betydelse för effektiv övervakning av spridningen av främmande arter. GBIF har t.ex. i sin arbetsplan att ta fram verktyg för automatisk flaggning av invasiva arter.

En förutsättning för effektiva övervakningssystem är förstås också att datainsamlingen utökas utöver pågående miljöövervakning, vilket har uppmärksammats av Naturvårdsverket, och att den taxonomiska kompetensen vid naturhistoriska museer, universitet, m.fl. utnyttjas.

En teknik som är mycket viktig för övervakningen och tidig varning är att upptäcka och spåra arter genom deras DNA. 'DNA barcoding', eller 'DNA streckkodning', är ett etablerat effektivt sätt att utifrån mycket små provmängder detektera och identifiera arter som annars inte hade varit möjliga att bestämma (t.ex. ägg, larver, små rester av en organism), och som gör övervakningen mindre beroende av taxonomisk expertis vid rutinmässig övervakning. DNA sekvenser från provtagningar matchas mot taxonomiskt säkrade referensdatabaser som är tillgängliga över Internet. Den internationella databasen BOLD (www.boldsystems.org) utgör en grund, och inom Sverige finns det nationella nätverket SweBOL som har sitt sekretariat vid NRM. En svensk portal för sökning med DNA sekvenser finns utvecklad, www.dnanyckeln.se och museet utvecklar och använder tillämpningar för miljöövervakning (uppdrag utförs vid Centrum för genetisk identifiering).

Övrigt

I listan över arter som idag betraktas som invasiva och regleras är det obegripligt varför "Egentliga fiskarter" står nämnt. I samma lista borde väl svampen som orsakar almsjuka nämnas (*Ophiostoma ulmi*), även om det också nämns i texten att den kommer tas ur listan p.g.a. dess vanliga förekomst.

Ett stavfel sid 13, 5:e stycket bör ändras: hannorna.

Beslut i detta ärende har fattats av överintendent Jan Olov Westerberg. Föredragande har varit forskningshandläggare Thomas Lyrholm.

Jan Olov Westerberg

Thomas Lyrholm